

Шестзъб корояд

Ips sexdentatus Boern.

(поредица "Червената гора" част II)

сн. инж.Ив.Драгнев

ДГС Мездра – с.Лик (сн. инж.В.Йотов)

Повредите от абиотични фактори : ветролом, ветровал, снеголом, снеговал, ледолом, нисови пожари – са предпоставка за нарастване плътността на популацията от корояди, а повредената дървесина служи като инкубатор за развитието им.

С не по – малко значение е и физиологичното състояние на дървостойите включително и съхненето на бора от фитопатогени на отслабването и изсипването на иглиците като *Сennangium abietis* и др.

ДГС Говежда – с.Дълги дел
(сн. инж.Ив.Иванов)

Повреди от абиотични фактори и корояди в района на РДГ В.Търново 2012г. – 2016г.

повреди	абиотични фактори					корояди				
ДГС/год	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
ДЛС Болярка	2807	2748	1584	833	646		48	1367	638	2991
ДГС Буйновци	1348	911	38	685	390			218	177	497
ДГС Габрово	25	1296	835	1736	105			99	819	490
ДГС Елена	129	705	147	186	335				177	307
ДГС Плачковци	1733	2635	843	1729	722			1472	2035	1173
ДЛС Росица	54	1414	258	659	153		418	772	909	1769
ДГС Севлиево	1518	55	209	957	681		50	451	366	357
РДГ В.Търново	7614	9764	3914	6785	3032	0	516	4379	5121	6524

Нападнатите иглолистни култури от абиотични фактори – снегом и ветровал в района на РДГ В.Търново варират около 6 000 дка средногодишно.

Най силно засегнати са ДГС Плачковци, Болярка , Росица и Севлиево.

Повредите от корояди постоянно нарастват в пъти от 500 дка през 2013г. до над 6 500 дка през 2016г.

Най силно засегнати са ДГС Плачковци, Болярка , Росица и Севлиево, както вече и почти всички ДГС в РДГ В.Търново.

	2012	2013	2014	2015	2016
абиотични	7614	9764	3914	6785	3032
корояди	0	516	4379	5121	6524

Повреди от абиотични фактори и корояди в района на РДГ Ловеч 2012г. – 2016г.

повреди	абиотични фактори					корояди				
ДГС/год	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
ДГС Борима	1136	544	676	49	226				62	326
ДГС Лесидрен	1145	234	451	166	174				24	63
ДГС Ловеч	94	42	261	225	375			58	58	73
ДГС Рибарица	970	352		65	26		20	181	142	47
ДЛС Русалка	367	328	346	445	482		26	40	345	71
ДГС Тетевен	173	392	254	5	12		199	514	366	1087
ДГС Троян	1909	944	318	1009	645		19	93	72	221
ДГС Черни Вит	582	130	393	162	19			16	50	170
ДГС Черни Осъм		25		55	36			2	9	27
РДГ Ловеч	6376	2991	2699	2181	1995	0	264	904	1128	2085

Нападнатите иглолистни култури от абиотични фактори – снеголом и ветровал в района на РДГ Ловеч през последните години варират около 2 500 дка.

Най силно засегнати са ДГС Троян, Борима и Русалка

Повредите от корояди от 2013г. постоянно нарастват обхващайки всички ДГС до над 2 000 дка през 2016г.

Най силно засегнати са ДГС Тетевен и Русалка, както вече и всички ДГС в района на РДГ Ловеч.

ДЛС Миджур – с.Върбово
(сн. инж.Д.Христов)

Първите короядни петна се установиха чак през 2015г. в ДГС Мездра. (предпоставка – снеголомите през 2012г.)

През следващата година короядите засегнаха и други райони – ДГС Враца, Берковица и Говежда.

При установените повреди от абиотични и биотични (през 2012г. и 2013г. – съхнене от фитопатогени на отслабването) фактори, очакванията са за “бум” в градацията на короядите.

Повреди от абиотични фактори и корояди в района на РДГ Берковица 2012г. – 2016г.

През зимата на 2014 – 2015г. в района на РДГ Берковица иглолистните култури бяха засегнати от ледолом – 20 222 дка, а по - късно от ветролом – 4 821 дка и снеголом – 849 дка.

Усвояването на повредена дървесина е трудно и бавно – общо само 13 627 дка за последните две години.

повреди	абиотични фактори					корояди				
ДГС/год	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
ДГС Белоградчик				2160	419					
ДГС Берковица			6	3580	1246					167
ДГС Видин				213	566					
ДГС Враца	310	34		286	6					84
ДГС Говежда				4892	1369					229
ДГС Мездра	811		12	11	16				175	331
ДЛС Миджур	25	7	10	3507	1264					
ДГС Монтана				222	825					
УОГС Петрохан				230	265					5
ДГС Чипровци				2151	2664					14
РДГ Берковица	1146	41	28	17252	8640				175	830

Повреди от абиотични фактори и корояди в РДГ София (района на СЗДП) 2012г. – 2016г.

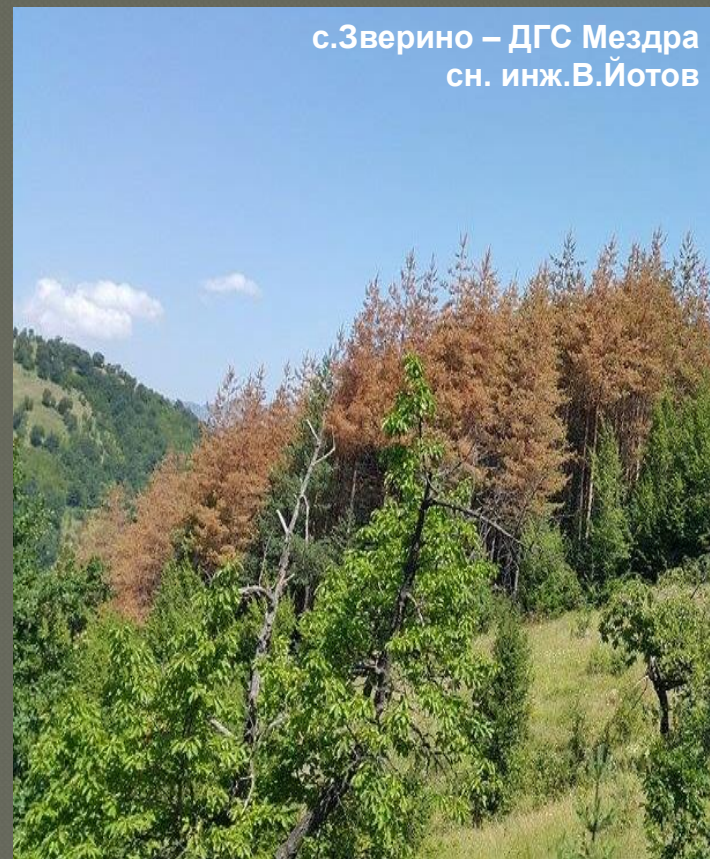
с.Игнатица – ДГС Мездра
сн. инж.В.Йотов

Не е случайно, че първите короядни петна в района на СЗДП се установиха в ДГС Витиня, (повреди от ледолом и снеголом през 2010 – 2011г.). В последствие короядите засегнаха и останалите 4 ДГС.

Терените са изключително трудно достъпни и неатрактивни за дърводобив, особено в Искърското дефиле.

Засегнатите площи са значително повече. Голяма част от абиотичните и биотичните повреди са отразени в новите ЛП, но не и в system.iag – лесопаталогично обследване.

Съхненето на иглолистните култури е по – скоро комбинирано и с повреди от корояди.

с.Зверино – ДГС Мездра
сн. инж.В.Йотов

повреди ДГС/год	абиотични фактори					корояди				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
ДГС Ботевград	26	492	209	212	411					246
ДЛС Витиня	840	142		261	43		119	40	32	149
ДГС Годеч	1019	45			3				44	167
ДГС Своге	85		12		222			254	393	547
РДГ София (СЗДП)	1970	679	221	473	679	0	119	294	469	1109

с.Дълги Дел – ДГС Говежда (юни 2016)

с.Зверино – ДГС Мездра
(сн.В.Йотов)

Съхненето причинявано от короядите е в ход, иглиците изсъхват, почервеняват и опадват, кората се обелва и дърветата загиват.

Колко е “здрава” похабената дървесина?

В годината на повреди дървесината запазва своите физико-механични качества.

Годна е и като строителна и като технологична дървесина.

Това, че тя е почти два пъти по-лека, а се изкупува на тон, задоволява дървопреработвателните предприятия, но не и дърводобивните фирми.

Явно е необходим механизъм и баланс, който да стимулира усвояването на нападнатите от корояди иглолистните култури.

с.Игнатица – ДГС Мездра
(сн. инж.В.Йотов)

с.Згориград - ДГС Враца
(сн.инж.Ив.Ангелов)

Неусвоената обаче на време изсъхнала дървесина е повредена в различна степен от черен боров сечко (*Monochamus galloprovincialis pictor* G.) и други стъблени вредители, както и от фитопатогени причиняващи оцветяване и гниене на дървесината - *Ophiostoma pini* Mch. и др.

**Станчов хан – ДГС Плачковци
(сн. инж.Ив.Драгнев)**

Усвояването на повредената дървесина е едно от условията за ограничаване разпространението на върховия корояд. Трудните терени, лоша инфраструктура, малките площи, похабената дървесина, пазара, правят усвояването на короядните петна икономически неизгодно, но с негативни последици.

с. Игнатица ДГС Мездра

Съвещание - инструктаж по лесозащита с отговорниците и зам.директорите по ДГС
– с.Игнатица ДГС Мездра 2015г.

Със съдействието на
колегите от СЗДП Враца
и СЦДП Габрово,

консултация –
доц.д-р.Янчо Найденов –
директор на ЛЗС София.

Благодаря за вниманието
и на операторите инж.Ив.Драгнев, инж.Ив.Ангелов и инж.В.Йотов и др!

от поредицата “Червената гора” следва– III част